

آیا امام زمان(عج) برای «فرج» محتاج دعاست

دعا در زمان غیب حضرت باعث رفع بلا از شخص دعاکننده می‌شود، از امام عصر(عج) نقل شده که فرمود: پس برای ما بسیار دعا کنید، زیرا فرج و گشایش امور شما در آن است.

دعا در زمان غیب حضرت باعث رفع بلا از شخص دعاکننده می‌شود، از امام عصر(عج) نقل شده که فرمود: پس برای ما بسیار دعا کنید، زیرا فرج و گشایش امور شما در آن است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، اگر بخواهیم منشأ و سرچشمه دعا کردن را در یک کلمه خلاصه کنیم، باید بگوییم عبارت است از «نیاز»، این نیاز است که آدمی را به سوی دعا می‌کشد و او را به طرف درخواست از موجودی برتر و عالی‌تر سوق می‌دهد، این نیاز است که موجب می‌شود انسان، دست نیاز به سوی بی‌نیازی که قادر به برآورده کردن تمام نیازها است، بلند کند و از او تقاضای برآورده شدن نیاز خود و یا جامعه و دیگران را بنماید.

در واقع نیازهای انسان چه در بعد فردی و شخصی و چه در ابعاد اجتماعی و نوعی موجب می‌شود که آدمی برای برآورده کردن آن‌ها به هر کار ممکن روی بیاورد و یکی از این کارها و بلکه مهم‌ترین و مؤثرترین آن‌ها عبارت است از تقاضا و درخواست از کسی که بتواند، آن نیازها را برآورده سازد و معلوم است که در این رابطه، انسان همواره به بالاترین و مقتدرترین موجودی که می‌شناسد و به او ایمان دارد، روی می‌آورد.

بنابراین دامنه درخواست و استمداد که همان دعا است، بستگی به نیاز و گستره آن دارد، به این معنا که تا نیاز و فقر انسان و جوامع انسانی وجود دارد، دعا و استمداد در تمام زوایای آن باید ادامه داشته باشد، آنچه از روایات به دست می‌آید نشان می‌دهد که اجابت در دعا، غیر از تحقق آن است و هیچ دعایی بی‌اثر نخواهد ماند، حتی آن دسته از دعاها و خواسته‌های فرد که مطابق مصلحت او نبوده و یا صلاح در تسریع اجابت آن نبوده است، زمینه‌ساز کسب برخی استعدادها یا نیک یا حداقل باعث زدودن و پاک شدن گناهی می‌شود، چنانچه از پیامبر گرامی اسلام نقل شده که فرمود: «ما من عبد دعا الله سبحانه دعوة لیس فیها قطیعة رحم، و لا اثم الا اعطاه الله بها احد خصال ثلاث: اما ان یعجل دعوته، و اما ان یدخر له، و اما ان یدفع عنه من السوء مثلها» (1)، هیچ بنده‌ای نیست که خدا را بخواند در حالی که در دعوتش قطع رحم و گناه نباشد. مگر اینکه خدا به خاطر دعایش به او یکی از امور سه‌گانه را عطا فرماید: یا تعجیل در اجابت دعایش نماید، یا آنچه را در دعا خواسته برای او ذخیره کند(در صورتی که مصلحت در تعجیل استجاب آن نباشد) و یا اینکه در برابر آنچه از خدا خواسته است بدی و مکروه را از او دفع کند. (در صورتی که صلاح در استجاب آن نباشد).

پس انسان در هیچ شرایطی نباید از دعا آن هم در امور مهمه مانند دعا برای ظهور امام زمان(عج) که منشأ خیر و برکات فراوانی است، برداشته و یأس و ناامیدی بر او چیره شود، زیرا همان طوری که اشاره شد، اولاً ما در هر حال به دعا نیاز داریم، خصوصاً دعا برای امور مهمه مثل ظهور و سلامت امام زمان(عج) که وجود ما و تمام برکات و نعمت‌هایی که از آن برخورداریم بستگی به وجود مقدس آن بزرگوار داشته و در سایه آن وجود نازنین از آن برخورداریم و ثانیاً اثر دعا تنها در تحقق آنچه می‌خواهیم خلاصه نمی‌شود، بلکه دعا و خصوصاً دعا برای امام زمان(عج) آثار و فواید فراوانی غیر از تحقق ظهور آن بزرگوار، برای ما و جامعه ما دارد.

*ثمره دعا برای فرج چیست

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم درباره «ضرورت و ثمره دعای برای فرج چیست» این گونه می‌نویسد: از توضیح و دقت دو نکته پیشین روشن شد که دعا برای امام زمان(عج) در هر شرایط و زمانی مطلوب بوده و آثاری فراوان برای ما دارد و اثر دعا تنها تحقق ظهور آن بزرگوار نیست، اگر چه ظهور و دیدار آن حضرت منتهی آرزوی صالحان است، اینک اجمالاً به فواید و آثار دعا برای آن بزرگوار که حضرت آیت‌الله میرزا محمدتقی اصفهانی در کتاب شریف «المکیال المکارم فی الفوائد الدعا للقائم(عج)» با استفاده از روایات نقل کرده است، اشاره می‌کنیم:

1. دعای برای آن حضرت باعث طول عمر می‌شود. چنانچه در خصوص دعایی که بعد از هر نماز واجب باید خواند، از حضرت صادق(ع) روایت شده است.(2)

2. دعای برای آن حضرت، نوعی ادای حق ایشان است. از حضرت امیرالمؤمنین(ع) نقل شده است که فرمود: ادای حق مؤمن بهترین اعمال است(3)، پس چون آن جناب، امام و پیشوای همه مؤمنان است، ادای حق حضرتش اهم اعمال و افضل آنها است.

3. دعا در حق آن حضرت، سبب رسیدن به شفاعت رسول اکرم(ص) است، چنان که از خود آن حضرت نقل شده است و از بعضی احادیث استفاده می‌شود که موجب فائز شدن به شفاعت حضرت صاحب(عج) است.(4)

4. خدا دعا کننده به آن حضرت را یاری می‌کند، زیرا دعای به آن بزرگوار نوعی یاری اوست و یاری وی یاری خدا است و حق تعالی فرمود: خدا البته یاری می‌فرماید، هر کس را که او را یاری کند.(5)

5. دعا برای آن بزرگوار باعث سرور و خوشحالی آن حضرت می‌شود، امام صادق(ع) فرمود: هیچ عبادتی نزد خدا بهتر از خوشحال کردن مؤمن نیست»(6)، اگر ما برای آن حضرت دعا کنیم، باعث می‌شود که ایشان نیز برای ما دعا کنند، امام رضا(ع) فرمودند: ما را بر شما حقی است که چون آن را ادا کند، بر ما حق پیدا می‌کنید و ما هم ثواب آن را به شما ادا می‌کنیم.(7)

7. ثواب دعای شما، عائد همه مومنین و مؤمنات می‌شود، چون خیر ظهور آن حضرت به همه می‌رسد و دعای برای آن حضرت دلیل بر اظهار محبت و دوستی به آن جناب است. ایشان از ذریه و سلاله پاک پیغمبر اکرم(ص) است و محبت به ذریه آن حضرت، دستور خدا و مزد رسالت پیامبر است.(8)

8. دعا برای ظهور آن حضرت، طلب خیر و خیرخواهی برای جامعه مسلمانان است، پیامبر(ص) فرمودند: هر کس این صفت را داشته باشد، من بهشت را برای او ضمانت می‌کنم.(9)

9. دعا برای آن حضرت (و فرج در امرش) باعث سالم عبور کردن از پل صراط می‌شود.(10)

10. دعا در زمان غیب حضرت باعث رفع بلا از شخص (دعاکننده) می‌شود، از امام عصر(عج) نقل شده که فرمود: پس برای ما بسیار دعا کنید، زیرا فرج و گشایش امور شما در آن است.(11)

11. (دعا برای آن بزرگوار) ثواب جهاد در رکاب پیغمبر(ص) و علی(ع) را دارد.(12)

12. (دعای برای آن بزرگوار) باعث نجات از هلاکت در زمان غیبت می‌شود.(13)
پس با توجه به مطالب گذشته انسان در هیچ شرایطی نباید دست از دعا بردارد، خصوصاً در این زمان که گرفتاری و اضطراب شدت یافته و مسلمانان گرفتار انبوه مشکلات و توطئه‌های دشمنان هستند و بعضی از علایم عمومی آخرالزمان، همانگونه که در سؤال مطرح شده به چشم می‌خورد، بر انسان منتظر لازم است که با دعا و تضرع در پیشگاه خداوند متعال، آمادگی روحی و معنوی را در خود تقویت کرده تا استعداد حضور در محضر منور حضرت ولی‌عصر و امام زمان(عج) پیدا کند.

*پی‌نوشت‌ها:

1. سیدابوالحسن جلوه، رساله فی بیان استجابة الدعاء، به نقل از عده الداعی، ص 30. مکارم الاخلاق، ص 284.
2. طبرسی، مکارم الاخلاق، ص 284.
3. اصول کافی، ج 2، ص 17.
4. صدوق، الخصال، ج 1، ص 196.
5. حج: 40.
6. اصول کافی، ج 2، ص 188.
7. تحف العقول، ص 446.
8. شوری: 23.
9. الخصال، ج 1، ص 141.
10. المکیال المکارم، ج 1، ص 441.
11. صدوق، اکمال الدین، ج 2، ص 384.
12. طبرسی، احتجاج، ج 2، ص 284.
13. طبرسی، تفسیر مجمع البیان، ج 9، ص 238.